

Reakce na článek **Pozitivní efekt koronaviru – distanční prodej léků na předpis**

Česká lékárnická komora reaguje na komentář poslance Nachera "Pozitivní efekt koronaviru – distanční prodej léků na předpis" publikovaný 4. 12. 2020 na webu novinky.cz

Česká lékárnická komora považuje za nutné upozornit alespoň na některá z mnoha zavádějících a účelových tvrzení, která se v článku objevují.

První laická nepřesnost se objevuje již v názvu článku. Každý hromadně vyráběný léčivý přípravek podléhá před uvedením na trh v České republice registraci. V registračním řízení se vedle bezpečnosti a dalších věcí posuzuje také klasifikace pro výdej léku podle zákona (o léčivech). Distanční prodej je možný u potravin, oblečení nebo elektroniky, ale nikoliv u léků. Léky se na recept neprodávají, ale vydávají. Součástí výdeje je poskytnutí informací nezbytných pro správné a bezpečné užívání vydávaných léčivých přípravků a pro jejich uchování.

V článku se objevuje myšlenka, že „zákaz distančního výdeje v době fungujících elektronických receptů a souvisejících registrů nedává smysl“. Typický laický názor poslance Nachera zjevně vychází z nepochopení způsobu poskytování zdravotní péče. Pravidla poskytování bezpečné zdravotní péče byla utvářena celá staletí. Jejich podstatu ani covid-19, ani elektronizace zdravotnictví nemění. Účelem elektronizace má být především zjednodušení administrativy, snazší a přesnější předávání a sdílení informací za účelem zajištění větší bezpečnosti pacientů a posílení osobního kontaktu se zdravotníkem. Tedy zlepšení dostupnosti informací ve prospěch pacienta, nikoli zrušení kontaktu zdravotníka s pacientem a obcházení kontrolních funkcí lékárníků.

Podle článku „digitalizace prodeje léků může přinést – stejně jako ve všech jiných odvětvích – snížení cen a inovace.“ Není jasné, co je myšleno digitalizací prodeje léků. České lékárenství je plně elektronizované, včetně online ověřování pravosti léčiv, předávání informací nebo elektronických receptů. Systém stanovení cen a úhrad v ČR je postupný proces spočívající v porovnání cen léků v rámci vybraných zemí EU, což již několik let vede k zásadnímu snižování cen léků. Až tak velkému, že to může způsobovat výpadky dodávek některých léků, které výrobce přednostně dodá na výrazně lukrativnější trhy. Česká lékárnická komora již mnohokrát upozornila, že systém, v němž je i přes to umožněno další „hokynaření“ s doplátky za léky, je přežitkem. Po vzoru drtivé většiny zemí EU by měly být stanoveny pevné ceny léků a limity na doplátky na takové úrovni, aby spoluúčast pacientů byla sociálně únosná a zároveň aby byla zajištěna dostupnost léků i pro české pacienty.

Autor ve své argumentaci používá i zjevně nepravdivé informace o zemích, ve kterých je distanční způsob výdeje povolen. Ve třech z deseti jím jmenovaných zemí není distanční výdej léků na recept povolen. To je nejenom autorova zásadní neznalost ale i argumentační faul. Navíc bez potřebných souvislostí a znalosti místních podmínek jednotlivých zemí.

Stejně tak Česká lékárnická komora v souvislosti s covid-19 připomíná, že lékárny zůstaly pro pacienty i během nejhorších období epidemie prakticky plně dostupné a díky přijatým hygienickým opatřením naprosto bezpečné. Lékárníci všem pacientům zajistili bezpečnou a kompletní lékárenskou péči včetně léků. Jakékoli jiné tvrzení je vzhledem k dostupným statistikám dalším hrubým faulem a neúctou k pracovnímu nasazení pracovníků lékáren v kritické situaci.

Obdobných omylů a faulů je v článku víc. Opakovaně předkládaný návrh na distanční výdej léků vydávaných na lékařský předpis by byl velmi nebezpečným experimentem, a proto při minulém projednávání v červnu 2019 hlasoval pro návrh poslanec Nachera pouze 1 ze 155 přítomných poslanců. Pan Nacher, i když se hlasování o svém návrhu ani neúčastnil, v tom nakonec zůstal sám. Nyní, pod záminkou epidemie covid-19, se znovu snaží prosadit zájmy obchodníků proti argumentům odborníků a potřebám pacientů.

Léky nejsou, a ze své podstaty ani nemohou být, zbožím běžné povahy. To potvrdil v roce 2009 Evropský soudní dvůr. Jakékoliv experimenty vedoucí ke snížení bezpečnosti podávání léků, zhoršení jejich správného užívání pacienty nebo oslabení kontroly terapie, by měly nedozírné důsledky na zdraví celé populace.

Česká lékárnická komora má připraveny teze pro zabezpečení donáškové služby, která zohledňuje potřeby vybraných skupin pacientů. Zejména těm, za které poslanec Nacher svůj návrh schovává. Řešení lékárníků ale dbá na to, aby nebyl narušen osobní kontakt zdravotníka s pacientem a zachovává bezpečnost lékařské péče, při které má pacient ke své léčbě všechny potřebné informace a jeho stav je pod odpovídající kontrolou.

7. 12. 2020

